

BESLUT

Diarienummer

I G 9 6251/2004

LS 2012/719)

STYR 2017/409

STYR 2024/288

Datum 2024-06-18

Universitetsstyrelsen

Innehåll**Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet**

1. <i>Inledning</i>	3
2. <i>Information om ledig utbildningsplats samt om ledig anställning som doktorand</i>	5
2.1 <i>Antagning utan föregående utlysning</i>	6
3. <i>Ansökan och behörighet</i>	8
4. <i>Beredning och urval</i>	10
4.1 <i>Erinran</i>	12
5. <i>Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå</i>	13
6. <i>Former av studiefinansiering</i>	15
6.1 <i>Anställning som doktorand</i>	15
6.2 <i>Annan finansiering</i>	16
7. <i>Gemensam utbildning på forskarnivå</i>	23
8. <i>Arbetsmiljö</i>	27
9. <i>Uppföljning</i>	28
10. <i>Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser</i>	28

Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet

Denna antagningsordning är fastställd av universitetsstyrelsen 2024-06-18 och ersätter tidigare antagningsordning. Denna antagningsordning gäller vid antagning till utbildning som börjar efter 2024-07-01.

Bestämmelser som ska beaktas vid tillämpning av denna antagningsordning för utbildning på forskarnivå:

Arbetsordning för Lunds universitet (STYR 2023/1118)

Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet (STYR 2023/662)

Förvaltningslag (2017:900)

1. Inledning

Enligt *Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet* får beslutsbefogenheter som regleras i denna antagningsordning vidaredelegeras till annat organ eller annan funktion såvida inte inskränkningar görs i det enskilda fallet.

Högskoleförordningen

Studievägledning och information

6 kap. 3 § Studenter ska ges tillgång till studievägledning och yrkesorientering. Högskolan ska se till att den som avser att påbörja en utbildning har tillgång till den information om utbildningen som behövs.

Högskolan ska också se till att en antagningsordning finns tillgänglig. I en antagningsordning tas de föreskrifter in som högskolan tillämpar i fråga om ansökan, behörighet, urval och antagning och om hur beslut fattas och kan överklagas.

Ämne

6 kap. 25 § Ett universitet och en högskola som får utfärda examina på forskarnivå ska besluta om ämnen som utbildning på forskarnivå ska anordnas i.

Allmän studieplan

6 kap. 26 § För varje ämne som utbildning på forskarnivå anordnas i ska det finnas en allmän studieplan.

27 § I en allmän studieplan ska följande anges: det huvudsakliga innehållet i utbildningen, krav på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs.

Lunds universitet

Den som studerar på utbildning på forskarnivå ska vara antagen till sådan utbildning. Utbildning som förbereder för forskarnivå ska vara på avancerad nivå.

Antagningsprocessen till utbildning på forskarnivå ska vara transparent. Fakulteten ska tillse att sökande till utbildning på forskarnivå har tillgång till information om universitetets organisation

och verksamhet samt tillgång till relevant regelverk för utbildning på forskarnivå.

Fullständig information om utbildningen på forskarnivå och antagningsprocessen ska finnas lättillgänglig på universitetets gemensamma webbsida och på respektive fakultets, webbsida.

Informationen ska innehålla följande:

- hur antagning till utbildning på forskarnivå går till,
- utbildningens huvudsakliga innehåll och upplägg,
- gällande behörighetsregler,
- vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen,
- hur beslut om antagning fattas,
- finansieringsformer för utbildning på forskarnivå,
- tidpunkt för ansökan till utbildning på forskarnivå.

Ovanstående information ska även finnas på engelska.

2. Information om ledig utbildningsplats samt om ledig anställning som doktorand

Högskoleförordningen

Antagningsförfarande

7 kap. 37 § Frågor om antagning avgörs av högskolan. Den som vill antas till utbildning på forskarnivå skall anmäla det inom den tid och i den ordning som högskolan bestämmer. När en högskola avser att anta en eller flera doktorander skall högskolan genom annonsering eller ett därmed likvärdigt förfarande informera om detta. Någon information behöver dock inte lämnas

1. vid antagning av en doktorand som skall genomgå utbildningen inom ramen för en anställning hos en annan arbetsgivare än högskolan,
2. vid antagning av en doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte, eller
3. om det finns liknande särskilda skäl.

7 kap 38 § En högskola som har fått tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett område får utan ny antagning besluta att en doktorand som har antagits vid något annat universitet eller någon annan högskola får övergå till högskolan och fortsätta sin utbildning och examineras där. Det gäller dock bara om doktoranden har haft huvuddelen av sina forskarstudier förlagda till den högskolan inom det område som tillståndet att utfärda examina avser.

Tillgodoräknande

6 kap 6 § Om en student vid en högskola i Sverige har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid en annan högskola. Detta gäller dock inte om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna.

Detsamma gäller studenter som har gått igenom en viss utbildning med godkänt resultat

1. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge,
2. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning hos den som är part i Europarådets konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen av den 11 april 1997,
3. vid ett universitet eller en annan läroanstalt för högre utbildning hos den som är part i Unescos globala konvention om erkännande av kvalifikationer avseende högre utbildning av den 25 november 2019, eller
4. vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.

6 kap 7 § En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 6 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet. Förordning (2006:1053).

6 kap 8 § Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande. Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande, om inte annat framgår av lag eller förordning.

Lunds universitet

Enligt *Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet* ska fakultetsstyrelsen fastställa bestämmelser för rutiner vid utlysning av plats inom utbildning på forskarnivå för samtliga ämnen som utbildning anordnas i.

Information om ledig utbildningsplats på utbildning på forskarnivå ska ges på universitetets webbsida.

Information om ledig anställning som doktorand ska ges på universitetets webbsida.

Informationen ska lämnas så att den får lämplig nationell och internationell spridning. Informationen ska lämnas minst tre veckor före ansökningstidens utgång.

I samband med utlysningen ska det tillkännages om institutionstjänstgöring kan bli aktuell inom anställningen.

2.1 Antagning utan föregående utlysning

HF 7 kap. 37 § föreskriver att när en högskola avser att anta en eller flera doktorander skall högskolan genom annonsering eller ett därmed likvärdigt förfarande informera om detta. Någon information behöver

dock inte lämnas

1. vid antagning av en doktorand som skall genomgå utbildningen inom ramen för en anställning hos en annan arbetsgivare än högskolan,
2. vid antagning av en doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte, eller
3. om det finns liknande särskilda skäl.

Med hänvisning till HF 7 kap. 37 § kan särskilda skäl enligt punkten 3 vid Lunds universitet utgöra sökande med stipendium, sökande med anställning utanför Lunds universitet, sökande till gemensam utbildning på forskarnivå, doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte eller inom ett annat forskarutbildningsämne vid Lunds universitet.

De sökandes kvalifikationer ska bedömas av en beredningsgrupp av samma slag, och utsedd på samma sätt som vid reguljär antagning till utbildning på forskarnivå, enligt kap. 4 om beredning och urval nedan.

3. Ansökan och behörighet

Högskoleförordningen

Allmän studieplan

6 kap. 27 § I en allmän studieplan ska följande anges: det huvudsakliga innehållet i utbildningen, krav på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs.

Tillträde till utbildning på forskarnivå

7 kap. 35 § För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

Grundläggande behörighet

7 kap. 39 § Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Särskild behörighet

7 kap. 40 § De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning,
2. särskild yrkeserfarenhet, och
3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Lunds universitet

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå ska göras på anvisat formulär. Formuläret ska fastställas av fakultetsstyrelsen enligt

Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet.

För varje ämne i utbildning på forskarnivå ska fakultetsstyrelsen besluta om den särskilda behörighet som är krav för antagning.

Särskild behörighet är krav på förkunskaper och andra villkor utöver grundläggande behörighet.

I den särskilda behörigheten får anges specificering av de 240 högskolepoäng som ryms inom den grundläggande behörigheten, men inte krav på genomgången specifik kurs som ligger utöver dessa högskolepoäng.

4. Beredning och urval

Högskoleförordningen

Urval

HF 7 kap. 41 § Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt 35 och 36 §§ ska göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Högskolan bestämmer vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen. Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande.

Lunds universitet

Enligt Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet ska fakultetsstyrelsen, för samtliga ämnen som utbildning på forskarnivå anordnas i fastställa

- utförliga rutiner för beredning av beslut om antagning till utbildning på forskarnivå. Denna beslutsrätt får inte delegeras vidare,
- bedömningsgrunder för urval vid antagning till utbildning på forskarnivå.

Fakulteten ska säkerställa att beredningen av beslut om antagning till utbildning på forskarnivå är transparent och rättssäker. Jäv ska alltid beaktas.

Beredning och urval rörande beslut om antagning till utbildning på forskarnivå ska göras av en grupp som beslutas av fakultetsstyrelsen. Rätt att besluta om beredningsgrupp får delegeras till institutionsstyrelse, annat organ på institutionsnivå eller prefekt, men inte vidare. Beredningsgruppen ska inkludera minst två lärare med docentkompetens.¹ Minst en av lärarna med docentkompetens i

¹ Undantag från detta krav kan göras för de konstnärliga forskarutbildningsämnena som kan definiera kompetenskraven mot bakgrund av HF 4 kap. 3 §. Här föreskrivs att kompetens

gruppen ska inte vara tillänt som handledare. Gruppens sammansättning ska garantera en opartisk bedömning.

Beredningsgruppen ska säkerställa att grundläggande behörighet och särskild behörighet föreligger för varje sökande, oavsett form av studiefinansiering. Enligt HF 7 kap. 41 § ska granskningen och säkerställandet av sökandes grundläggande och särskilda behörighet göras före eventuellt urval av sökande.

Då undantag från kravet på grundläggande behörighet, enligt 7 kap. 39 § tillämpas ska det skriftligt motiveras och de särskilda skälen anges i beslutet om antagning.

Policy och föreskrifter för studentinflytande vid Lunds universitet föreskriver att studenterna, liksom vid alla andra ärenden som rör utbildning, enligt universitetets arbetsordning har rätt att vara representerade under såväl beredning som beslut rörande ärende om antagning till utbildning på forskarnivå och tilldelning av finansiering för forskarstudierna.

Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå ska jämställdhet och lika villkor eftersträvas i enlighet med *Lika villkorsplan för Lunds universitet*.

Fakultetsstyrelsen har ansvar för att göra bedömningen enligt 7 kap. 36 § HF att finansieringen kan säkras under hela utbildningen.

Vid antagning till utbildning på forskarnivå ska en riskbedömning alltid göras gällande oberoende, integritet, etik, akademisk frihet och produkter med dubbla användningsområden (programvara, teknik och tjänster som kan användas både för civila och militära ändamål) samt gällande studentens situation och möjligheter att fullfölja utbildningen

såväl vetenskapligt som praktiskt. Detta gäller såväl vid antagning med anställning som doktorand som vid antagning av doktorander med annan form av finansiering, såsom externt stipendium och industridoktorandavtal (se kap. 6 nedan).

Vid samarbeten med externa finansiärer ska Lunds universitet informera både dessa och den som antas om de krav som ställs på samarbeten inom forskning och utbildning i svenska lagar och förordningar och i universitetets egna föreskrifter.

4.1 Erinran

Sökande ska informeras om möjligheten att lämna erinran mot förslag till antagning, samt om hur inlämning av erinran ska ske.

Innan beslut fattas om antagning ska ett underlag upprättas som innehåller förslag till antagning och skälen för förslag till beslut. Underlaget ska delges de sökande minst två veckor innan beslut fattas om antagning. Inom denna tidsram kan sökande som önskar lämna erinran mot förslaget göra detta till fakultetsstyrelse. Är beslutsrätten delegerad ska erinran lämnas till aktuellt beslutsfattande organ eller aktuell befattningshavare.

5. Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå

Högskoleförordningen

Allmänna bestämmelser

7 kap 34 § Till utbildning på forskarnivå får endast så många doktorander antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt 7 kap. 36 §.

Lunds universitet

Enligt Lunds universitets föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet ska beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå fattas av fakultetsstyrelse.

Då antagning ska ske med annan form av studiefinansiering än doktorandanställning, såsom antagning av sökande med stipendium, eller sökande med anställning utanför Lunds universitet får beslutsrätten delegeras till organ eller befattningshavare på fakultetsnivå men inte vidare.

Då antagning ska ske med anställning som doktorand får beslutsrätten även delegeras till organ eller befattningshavare på institutionsnivå, dock inte till annan enskild befattningshavare på institutionsnivå än prefekt. Denna beslutsrätt får inte delegeras till doktorandens tilltänkta handledare.

I beslut om antagning till utbildning på forskarnivå ska det framgå vilka som deltagit i beredningsgruppen.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå ska, för de rangordnade, innehålla dokumentation om bedömningen hur de uppfyller kraven på grundläggande behörighet eller motivering till

undantag från dessa, särskild behörighet samt beredningsgruppens yttrande.

Vid antagning av sökande som anställs som doktorand ska grundläggande principer och regler för rekrytering och anställning i Lunds universitets anställningsordning beaktas.

Beslut om att anställa en student från ett land utanför Europeiska unionen som doktorand får fattas först efter att studenten är antagen till forskarutbildning och att Migrationsverket har beviljat studenten uppehållstillstånd.

Före beslut om antagning ska följande föreligga:

- en plan för studiefinansieringen för hela studietiden,
- tillgängliga handledarresurser inom ämnet,
- en plan för arbetsplats och övriga fysiska resurser.

Samtliga sökande ska senast sju arbetsdagar efter beslut om antagning ha meddelats innehållet i beslutet.

6. Former av studiefinansiering

6.1 Anställning som doktorand

Högskoleförordningen

Tillträde

7 kap. 36 § Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och
2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

Anställning som doktorand, arbetsuppgifter

5 kap. 2 § Den som är anställd som doktorand ska främst ägna sig åt sin egen utbildning.

En anställd får dock i begränsad omfattning arbeta med utbildning, forskning, konstnärlig forskning och administration. Sådant arbete får, innan doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen har avlagts, inte omfatta mer än 20 procent av full arbetstid.

Anställning

5 kap. 3 § Bara den som antas eller redan har antagits till en utbildning på forskarnivå vid en högskola får anställas som doktorand.

5 kap. 3 a § En anställning som doktorand skall avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid.

5 kap. 5 § När en doktorand ska anställas ska avseende fästas vid förmågan att tillgodogöra sig utbildningen på forskarnivå. Om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen, ska bestämmelserna i 7 kap. 41 § andra och tredje styckena om bestämmande av bedömningsgrunder och om hinder mot företräde tillämpas.

Högskolan ska genom annonsering eller ett likvärdigt förfarande informera om den lediga anställningen, så att den som är intresserad av anställningen kan anmäla det till högskolan inom en viss tid. Informationen behöver dock lämnas bara om en doktorand ska anställas i samband med antagning till utbildningen och om det följer av 7 kap. 37 § att informationen ska lämnas vid antagningen. Förordning (2017:284).

Anställningsform

5 kap. 7 § En anställning som doktorand ska gälla tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt och aldrig för längre tid än ett år efter avlagd doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

Den första anställningen får gälla högst ett år. Anställningen får förnyas med högst två år i taget. En person får vara anställd som doktorand under sammanlagt högst åtta år. Den sammanlagda anställningstiden får dock inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under fyra år. Vid studier som ska avslutas med licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen får den sammanlagda anställningstiden inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Från dessa tider ska avräkning göras för den studietid då doktoranden inte har varit anställd som doktorand.

Den sammanlagda anställningstiden får dock vara längre än vad som anges i tredje stycket, om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Överklagande

12 kap. 2 § Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas: 1. beslut om anställning vid en högskola, med undantag av beslut om anställning som doktorand eller som lektor vid en befordran enligt 4 kap. 12 c §.

Lunds universitet

Vid Lunds universitet ska den som är antagen till utbildning på forskarnivå i första hand anställas som doktorand.

Doktorandanställningen ska säkerställa finansiering under den tid som stipuleras i högskoleförordningen.

6.2 Annan finansiering

Högskoleförordningen

Tillträde till utbildning på forskarnivå

7 kap. 36 §: Till utbildning på forskarnivå får högskolan anta sökande som anställs som doktorand. Högskolan får även anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att

1. finansieringen kan säkras under hela utbildningen, och
2. den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

Lunds universitet

De former för studiefinansiering på forskarnivå som inte utgörs av anställning som doktorand benämns annan finansiering. Annan studiefinansiering får inte utgöras av understöd från annan person eller egen förmögenhet.

Interna stipendier för studiefinansiering för utbildning på forskarnivå får endast inrättas då det avser tilläggsstipendier i enlighet med avsnitt 6.2.2 nedan.

Vid annan studiefinansiering, förutom vid externa stipendier enligt avsnitt 6.2.1 nedan, ska studiefinansieringens omfattning motsvara minst 28 procent av prisbasbeloppet.

Skulle, vid annan form av studiefinansiering, finansieringen bortfalla under studietiden av anledning som ligger utanför doktorandens kontroll, har fakulteten en skyldighet att anställa doktoranden för den resterande studietiden. Detta gäller inte om doktoranden vid studiefinansiering i form av anställning hos annan arbetsgivare (6.2.3 nedan) väljer att själv avsluta sin anställning hos den arbetsgivaren eller tvingas avsluta sin anställning av något skäl som ligger inom doktorandens egen kontroll. Det gäller inte heller om beslut har fattats om indragning av resurser enligt HF 6 kap. 30 §.

Även vid annan studiefinansiering, som externt stipendium och industrifinansierade doktorander, gäller bestämmelserna i HF 7 kap. 34 - 35 §§, att endast så många doktorander får antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor, samt att den som antas till utbildning på forskarnivå ska ha den särskilda behörighet som fakulteten föreskriver och den förmåga som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

6.2.1 Externa stipendier

Högskoleförordningen

Tillträde till utbildning på forskarnivå

7 kap. 36 § 2 st För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen (enligt första stycket 1) säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och regioner och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige.

Anställning som doktorand

5 kap. 4 § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium ska efter ansökan anställas som doktorand senast när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på forskarnivå på heltid som avses leda till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Detta gäller dock inte om rektorn har beslutat att dra in doktorandens resurser enligt 6 kap. 30 §.

5 kap. 4 a § En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 4 § om stipendiet lämnas inom ramen för

1. ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram där stipendier utgör vedertagen finansieringsform med skäliga stipendievillkor och den antagande högskolan har insyn i dessa villkor och i hur stipendiet betalas ut, eller
2. ett av Europeiska unionen finansierat program eller andra samarbeten, där stipendier med skäliga stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för den antagande högskolans medverkan.

Hälsovård, studiesocialt stöd och studiemiljö

1 kap. 11 c § En högskola ska genom överenskommelse med Kammarkollegiet teckna försäkring för doktorander vars studiefinansiering består av stipendium. Försäkringen ska gälla för den tid då

1. doktorandens stipendium bortfaller på grund av frånvaro från studierna vid sjukdom eller föräldraledighet, eller
2. doktorandens studier förlängs till följd av sjukdom eller föräldraledighet, utan att doktoranden får stipendium för den förlängda studietiden.

Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning om doktoranden har rätt till motsvarande ersättning enligt någon annan försäkring.

Lunds universitet

Externa stipendier får användas som studiefinansiering i utbildning på forskarnivå. Externt stipendium kännetecknas av att det inrättas av annan aktör än Lunds universitet och utdelas direkt till stipendiaten från finansiären.

En doktorand kan uppbära stipendium som studiefinansiering under hela utbildningstiden om stipendiet lämnas inom ramen för

1) ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram. Hit räknas program som har innebörden av kapacitetsuppbyggnadssamarbete enligt Sidas definition; ”att kapacitetsutveckling är en process där individer, grupper och organisationer utvecklar sin förmåga att identifiera och hantera utmaningar som de möter under utvecklingsprocessen”,

eller

2) program finansierade av Europeiska unionen eller andra formaliserade forskarutbildningssamarbeten mellan lärosäten inom vilka doktorander deltar med hemuniversitet utanför Sverige. Samarbetsavtal med Lunds universitet ska föreligga och stipendier utgöra en vedertagen finansieringsform.

Externt stipendium får inte vara förenat med krav från finansiären på arbetsprestationer under doktorandens utbildning på forskarnivå.

Förekommande skriftliga överenskommelser mellan finansiär och stipendiat (doktoranden) ska biläggas den individuella studieplanen.

Andra avtal mellan stipendiat och finansiär är inte tillåtna.

Enligt HF 1 kap. 11 c § tecknar Lunds universitet Kammarkollegiets försäkring som täcker inkomstförlust vid sjukdom eller föräldraledighet för doktorander vars studiefinansiering består av stipendium.

Doktoranden som ska motta stipendiet ska, innan beslut om antagning fattas, ges skriftlig information om innebörden av stipendie-

finansiering såsom sociala villkor, vilka försäkringar doktoranden ansvarar för att teckna själv, ledighet, sjukdom och liknande. Doktoranden ska skriftligen bekräfta att informationen mottagits.

Innan antagning måste stipendiegivare skriftligen intyga att det inte finns oskäliga stipendievillkor såsom återbetalningsskyldighet om examen inte erhålls eller villkor som riskerar att inskränka yttrandefrihet eller akademisk frihet.

6.2.2 Tilläggsstipendium

Högskoleförordningen

Tillträde till utbildning på forskarnivå

HF 7 kap. 36 § 2 st För sökande vars studiefinansiering består av stipendium anses finansieringen enligt första stycket 1 säkrad om nivån på stipendiet är likvärdig med den lönenivå för doktorander som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket efter avdrag för preliminär skatt enligt den skattetabell som motsvarar den genomsnittliga skattesatsen för kommuner och regioner och som årligen publiceras av Statistiska centralbyrån. Om sökanden ska vistas omväxlande i Sverige och i annat land, gäller kravet på nivån på stipendiet endast tiden då sökanden avser att vistas i Sverige.

Lunds universitet

Tilläggsfinansiering görs vid Lunds universitet i form av tilläggsstipendier. Tilläggsstipendium får endast tilldelas sökande till forskarutbildning vars forskarutbildning huvudsakligen ska finansieras med externt stipendium.

Då en fakultet antar en sökande till forskarutbildning med externt stipendium som är lägre än ingångslönen efter skatt för en doktorand med doktorandanställning i det aktuella forskarutbildningsämnet ska fakultetsstyrelsen besluta om tilldelning av tilläggsstipendium till denna sökande.

Tilläggsstipendiet ska tillsammans med det externa huvudsakliga stipendiet motsvara ingångslönen efter skatt för en doktorandanställning i det aktuella forskarutbildningsämnet samt därefter följa motsvarande löneutveckling för doktorander med doktorandanställning.²

Innan beslut om tilläggsstipendium fattas ska finansören, för vars medel tilläggsstipendium ska inrättas, godkänna att universitetet inrättar stipendier för dessa medel. Godkännandet ska dokumenteras skriftligt.³

Innan beslut om tilläggsfinansiering fattas bör fakulteten göra ansträngningar att komma överens med stipendiefinansören om en högre stipendiesumma.

Tilläggsstipendium ska utgå månadsvis och får inte utgöra mer än 49 procent av stipendiatens totala stipendiesumma varje månad.⁴

Tilläggsstipendium får tilldelas en doktorand med externt stipendium som huvudsaklig studiefinansiering under maximalt 4 års heltidsstudier med tillägg enligt HF 1 kap. 11 c §, se kap 6.2.1. Stipendium som inrättas för tilläggsfinansiering utlyses ej.

² Stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander får inte finansieras med medel från statsbudgeten. Därvid avses medel på anslag för forskning och utbildning på forskarnivå samt andra statliga medel som fördelas via en statlig myndighet (*Regleringsbrev för budgetåret 2016 avseende universitet och högskolor*, Ekonomisk redovisning m.m. pkt 9, Regeringsbeslut III:4, 2015-12-18).

³ Enligt universitetets Sektionen Ekonomi får tilläggsstipendier endast inrättas med medel från externa icke-statliga bidragsgivare som skriftligen godkänt att bidraget får användas för utbetalning av stipendium. Om det inte framgår av kontraktet ska ett skriftligt medgivande inhämtas från givaren innan stipendiet inrättas. Det får inte finnas krav från givaren på eventuell återbetalning för stipendiaten. Ett skriftligt medgivande behövs ej om relationen till bidragsgivaren är avslutad och Lunds universitet enligt kontraktet inte är återbetalningsskyldigt utan fritt får disponera eventuellt överskott. Det myndighetskapital som uppstår vid avslut av projektet får då användas för att finansiera tilläggsstipendier.

⁴ Tilläggsstipendiet kan utgöra mindre än 49 procent av den totala månatliga stipendiesumman, men får inte utgöra mer. Tilläggsstipendierna ska vara ett tillägg och får inte utgöra en doktorands huvudsakliga försörjning.

Tilläggsstipendium tilldelas inte utbytesdoktorand eller doktorand som vistas en kort period vid universitetet utan att vara antagen till forskarutbildning vid Lunds universitet.

6.2.3 Studiefinansiering i form av anställning hos annan arbetsgivare

Lunds universitet

Då studiefinansieringen för en doktorand sker via annan arbetsgivare än Lunds universitet ska en skriftlig överenskommelse med arbetsgivaren upprättas som säkerställer studiefinansieringen fram till avsedd examen. Detta innebär att den andra arbetsgivaren ska stå för finansieringen av doktorandens lön under hela studietiden. Enligt *Föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter och rätt att teckna avtal vid Lunds universitet* undertecknas sådan överenskommelse av dekan. Denna beslutsrätt får delegeras till prefekt men inte vidare. Den skriftliga överenskommelsen mellan universitetet och doktorandens arbetsgivare ska biläggas den individuella studieplanen.

7. Gemensam utbildning på forskarnivå

Högskolelagen

1 kap. 17 § En högskola som anges i bilagan till denna lag får utfärda en gemensam examen tillsammans med

1. en annan högskola,
2. en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, eller
3. ett utländskt lärosäte som inte är en fysisk person.

Med gemensam examen avses examina som får utfärdas av de lärosäten som tillsammans har anordnat en utbildning som kan leda till dessa examina. Utbildningen ska ha anordnats inom ett utbildningssamarbete mellan sådana lärosäten som avses i första stycket.

Högskoleförordningen

Gemensam examen

6 kap. 11 a § En högskola får delta i ett utbildningssamarbete som anges i 1 kap. 17 § andra stycket högskolelagen (1992:1434) bara om samarbetet grundas på en skriftlig överenskommelse.

En sådan överenskommelse får en högskola, som anges i bilagan till högskolelagen, ingå med

1. en annan högskola som omfattas av högskolelagen,
2. en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina, eller
3. ett utländskt lärosäte som inte är en fysisk person.

11 b § En högskola som avses i 11 a § får ingå en överenskommelse som anges i samma paragraf bara om villkoren i andra och tredje styckena är uppfyllda.

Högskolan ska genom överenskommelsen ha säkerställt att

1. varje del av utbildningen anordnas av något av de lärosäten som ingår i utbildningssamarbetet, och
2. även de delar av utbildningen som anordnas av ett annat lärosäte än högskolan vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund och på beprövad erfarenhet samt bedrivs så att en hög kvalitet nås i utbildningen.

Av överenskommelsen ska det framgå

3. vilken del av utbildningen som högskolan ska anordna,
4. vilken del av utbildningen ett annat lärosäte ska anordna,
5. vid vilket eller vilka av de lärosäten som anordnar en del av utbildningen en sökande till utbildningen ska antas,
6. att högskolan får anta sökande bara till den del av utbildningen som högskolan ska anordna,
7. när en studerande som har antagits till en del av utbildningen av ett annat lärosäte ska anses vara student enligt 11 c §,
8. att den del av utbildningen som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas honom eller henne för utbildning vid högskolan utan särskild prövning,
9. vilken examen utbildningen kan leda till vid respektive lärosäte, och
10. övriga villkor som är nödvändiga för att utbildningen ska kunna genomföras.

11 c § En studerande som har antagits av ett annat lärosäte till en del av en utbildning som omfattas av en sådan överenskommelse som anges i 11 a §, ska anses vara student som är antagen av den högskola som har ingått överenskommelsen när han eller hon inom ramen för utbildningen bedriver studier där. Detta gäller bara om

1. det andra lärosätet anordnar den delen av utbildningen som lärosätet har antagit den studerande till, och
2. den studerande enligt överenskommelsen inte också ska antas av högskolan.

11 d § En del av en utbildning som omfattas av en sådan överenskommelse som anges i 11 a § och som en student har gått igenom med godkänt resultat vid ett annat lärosäte ska tillgodoräknas honom eller henne för utbildning vid den högskola som har ingått överenskommelsen utan särskild prövning.

11 e § En högskola som avses i 11 a § får utfärda en gemensam examen bara om

1. studenten har gått igenom en utbildning som omfattas av en överenskommelse som anges i samma paragraf samt uppfyllt kraven för examen vid högskolan och vid minst ett annat lärosäte som har anordnat en del av utbildningen,
2. varje lärosäte som utfärdar en examen, som ingår i den gemensamma examen, får utfärda den examen som lärosätet utfärdar,
3. varje examen som ingår i den gemensamma examen och som utfärdas av en högskola som omfattas av högskolelagen (1992:1434) eller av en enskild utbildningsanordnare avser samma examen som högskolans, och
4. varje examen som ingår i den gemensamma examen och som utfärdas av ett utländskt lärosäte är på motsvarande nivå som högskolans examen.

11 f § När en högskola som avses i 11 a § utfärdar en gemensam examen tillsammans med ett annat lärosäte får högskolan utfärda sitt examensbevis i samma dokument som det andra lärosätet utfärdar sitt examensbevis i.

Lunds universitet

En gemensam utbildning på forskarnivå är en utbildning som anordnas i samarbete mellan två och flera lärosäten vilka ansvarar för olika delar av utbildningen. Utbildningen kan leda till en examen som lärosätena utfärdar gemensamt, dvs en gemensam examen, eller till en examen som två eller fler lärosäten utfärdar var för sig för en gemensam utbildning, dvs dubbel eller multipel examen.

Samarbeten i utbildning på forskarnivå ska anpassas till Lunds universitets inriktning och mål med utbildning och forskning.

Lunds universitet kan ingå samarbete med ett annat lärosäte om gemensam utbildning på forskarnivå. En skriftlig överenskommelse ska upprättas mellan lärosätena.

Vid utbildningssamarbete som ska leda till *gemensam* examen ska överenskommelsen utgöras av a) ett Memorandum of Understanding på lärosätetsnivå och b) en skriftlig överenskommelse för varje student som antas inom utbildningssamarbetet.

Vid utbildningssamarbete som ska leda till *dubbel* (eller multipel) examen ska åtminstone en skriftlig överenskommelse för det enskilda utbildningssamarbetet etableras.

Memorandum of Understanding ska undertecknas av universitetets rektor.

Överenskommelse för den enskilda studenten ska undertecknas av dekan.⁵

⁵ *Fördelning av rätt att underteckna vissa avtal och ansökningar* (STYR 2023/1933) sid. 3 – 4. Rektors delegation till förvaltningschefen, dekaner, prefekter och styrelsen för MAX IV-laboratoriet. Rektor är firmatecknare i följande fall:

”Memorandum of Understanding och Letter of Intent i de fall det avtal som avses bli tecknat ska skrivas under av rektor”

En doktorand som redan är antagen vid ett utländskt lärosäte kan ansöka om att antas till en gemensam utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet senast då doktoranden har varit aktiv i åtta månader i utbildning på forskarnivå vid det andra lärosätet.

I överenskommelsen ska det förutom det som sägs i HF 6 kap. 11 b § framgå vilken allmän studieplan som ska följas, examensmålen för forskarutbildningsämnet, krav enligt HF 6 kap. 29 § på etablering och uppföljning av individuell studieplan, hur utbildningen ska finansieras, ansvarsfördelningen för att säkerställa kvaliteten i den gemensamma forskarutbildningen samt hur underlåtenhet att följa överenskommelsen ska hanteras.

Beslut om antagning till gemensam utbildning på forskarnivå ska fattas av fakultetsstyrelsen. Beslutsrätten får delegeras till organ eller befattningshavare på fakultetsnivå men inte vidare.

Den sökandes kvalifikationer ska bedömas av en beredningsgrupp av samma slag, och utsedd på samma sätt, som vid reguljär antagning till utbildning på forskarnivå enligt kap. 4, sidan 9 om beredning och urval.

Vid utbildningssamarbete som Lunds universitet ingår, som ska leda till dubbel, multipel- eller gemensam examen, ska doktoranden antas och registreras vid båda (samtliga) lärosäten.

” utbildningsavtal och ansökningar avseende ett gemensamt utbildningsprogram som leder fram till gemensam examen”

Dekan är firmatecknare vid berörd fakultet i följande fall:

”Memorandum of Understanding och Letter of Intent i de fall det avtal som avses bli tecknat ska undertecknas av dekan”

” utbildningsavtal och ansökningar som berör enbart fakulteten.”

8. Arbetsmiljö

Högskoleförordningen

Hälsovård, studiesocialt stöd och studiemiljö

1 kap. 11 § Högskolorna ska ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa.

Högskolorna ska även ansvara för andra uppgifter av studiesocial karaktär som stöder studenterna i deras studiesituation eller underlättar övergången till arbetslivet samt för att studenterna i övrigt har en god studiemiljö.

Försäkringar

1 kap. 11 a § En högskola ska ansvara för att studenterna är försäkrade för personskada. Försäkringen ska avse sådan skada som har uppkommit till följd av olycksfall eller framkallats av sådan smitta som avses i 5 § förordningen (1977:284) om arbetsskadeförsäkring och statligt personskadeskydd, om skadan har inträffat i samband med högskoleutbildning i Sverige. Försäkringen ska inte ge rätt till ersättning i den utsträckning studenten har rätt till ersättning med stöd av författning eller kollektivavtal.

Försäkringen ska tecknas genom att Universitets- och högskolerådet för högskolorna träffar en överenskommelse med Kammarkollegiet.

Överenskommelsen ska träffas och ändringar i den göras med förbehåll för regeringens godkännande.#

Lunds universitet

Universitetet har enligt Arbetsmiljölagen (1977:1160) ett arbetsmiljöansvar för alla som vistas stadigvarande i universitetets lokaler, vilket även omfattar alla doktorander oavsett studiefinansiering.

Doktorander med doktorandanställning och doktorander med annan finansiering ska behandlas likvärdigt och ha likvärdiga förhållanden och villkor för sin utbildning. Doktorander, oavsett form av studiefinansiering, har tillgång till universitetets företagshälsovård.

9. Uppföljning

Antagningsordningen ska följas upp var tredje år efter ikraftträdandet. Syftet är att säkerställa att antagningsordningen implementeras vid samtliga fakulteter och institutioner så att gällande bestämmelser för antagningsprocessen och tilldelning av anställning som doktorand efterlevs. En uppföljningsrapport ska lämnas till rektor senast december 2027.

10. Ikraftträdande

Förslag till beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa bifogad *Antagningsordning för utbildning på forskarnivå* (STYR 2024/288) från 2024-07-01, samt att denna ersätter tidigare *Antagningsordning för utbildning på forskarnivå* (STYR 2021/2700) beslutad 2022-06-14.⁶

⁶ Tidigare antagningsordningar:

Antagningsordning för Utbildning på forskarnivå vid Lunds universitet 2017-06-16, (STYR 2017/409)

Antagningsordning för utbildning på forskarnivå 2013-06-15, (LS 2012/719)

Antagningsordning avseende utbildningen på forskarnivå vid Lunds universitet 2006-12-18 (I G 9 6251/2004)